

รายงานผลการศึกษากการเปลี่ยนแปลงสายพันธุ์ไข้หวัดใหญ่

ด้วยวิธี Gene sequencing

โดย ศูนย์ไข้หวัดใหญ่แห่งชาติ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

โครงการ “การศึกษาสายพันธุ์ไข้หวัดใหญ่เพื่อการเตรียมความพร้อมรับมือไข้หวัดใหญ่ระบาดใหญ่ (Study of Influenza strains for supporting of Pandemic Influenza Preparedness Planning)” ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจากสถาบันวิจัยวัคซีนแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ได้สุ่มตัวอย่างจากผู้ป่วยที่มีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ (ILI) ผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรง ปอดบวม ปอดอักเสบ (SARI) จากระบบเฝ้าระวังโรคไข้หวัดใหญ่และไข้หวัดนก โดยกระทรวงสาธารณสุข ระหว่างเดือนมกราคม- พฤษภาคม 2561 มาศึกษาการเปลี่ยนแปลงสายพันธุ์ ด้วยวิธี Gene sequencing พบว่าตัวแทนของเชื้อไข้หวัดใหญ่ที่แยกได้ เมื่อเปรียบเทียบกับสายพันธุ์วัคซีนมีสัดส่วนดังนี้

สายพันธุ์ที่แยกได้ในประเทศไทยระหว่างเดือนมกราคม- พฤษภาคม 2561					
pdmA(H1N1)	ร้อยละ	A (H3N2)	ร้อยละ	B	ร้อยละ
A/Michigan/45/2015 (H1N1)pdm09	100	A/Hong Kong/4801/2014 (H3N2)	9.38	B/Brisbane/60/2008 (Victoria lineage)	0.00
		A/Singapore/ INFIMH-16-0019/2016 (H3N2)	90.62	B/Phuket/3073/2013 (Yamagata lineage)	100

โดยสายพันธุ์วัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่แบบ Trivalent ที่กระทรวงสาธารณสุขกำลังรณรงค์ฉีดให้กลุ่มเป้าหมายในเดือนมิถุนายน 2561 เป็นวัคซีนที่ใช้สำหรับประเทศทางซีกโลกใต้ ประกอบด้วยเชื้อ 3 สายพันธุ์

It is recommended that trivalent vaccines for use in the 2018 influenza season(southern hemisphere winter) contain the following:

- an A/Michigan/45/2015 (H1N1)pdm09- like virus;
- an A/Singapore/ INFIMH-16-0019/2016 (H3N2)-like virus; and
- a B/Phuket/3073/2013-like virus.

It is recommended that quadrivalent vaccines containing two influenza B viruses contain the above three viruses and a B/Brisbane/60/2008-like virus.

จึงเห็นได้ว่าเชื้อส่วนใหญ่ที่พบมีความคล้ายคลึงกับสายพันธุ์วัคซีนและจากระบบเฝ้าระวังเชื้อไข้หวัดใหญ่เฉพาะพื้นที่ของสำนักระบาดวิทยา ร่วมกับ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และศูนย์ความร่วมมือไทย-สหรัฐ ด้านสาธารณสุข พบว่าในช่วงเดือนพฤษภาคม – มิถุนายน 2561 ผู้ป่วยจำนวนมากติดเชื้อไข้หวัดใหญ่ชนิด A สายพันธุ์ H1(2009) ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและควบคุมโรค มีความวิตกกังวลว่า เชื้อดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงพันธุกรรม

(genetic drift) หรือไม่? และวัคซีนที่กำลังรณรงค์ฉีดให้กลุ่มเป้าหมาย จะป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ได้หรือไม่? จากข้อมูลทางพันธุกรรมที่แสดงในตารางยืนยันว่า ไข้หวัดใหญ่ชนิด A สายพันธุ์ H1(2009) ที่พบในผู้ป่วยมีความคล้ายคลึงกับสายพันธุ์วัคซีน A/Michigan/45/2015 (H1N1)pdm09 ดังนั้นการควบคุม ป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่จะได้ผล จึงขึ้นอยู่กับประชากรทั่วไป และกลุ่มเป้าหมายที่มีสิทธิได้รับวัคซีนฟรี จะมารับบริการได้ตามเป้าหมายที่กระทรวงสาธารณสุข ตั้งไว้หรือไม่? ซึ่งขณะนี้ในช่วงฤดูการระบาดของไข้หวัดใหญ่ จึงจำเป็นต้องได้รับวัคซีนให้ทันการณ วมถึงประชาชนที่ยังไม่ได้รับวัคซีนได้รับทราบและปฏิบัติตามคำแนะนำในการป้องกันตนเองให้ห่างไกลจากการติดเชื้อไข้หวัดใหญ่ได้หรือไม่? ซึ่งกระทรวงสาธารณสุข โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รณรงค์ให้คำแนะนำและชักชวนให้กลุ่มเสี่ยงรับบริการฉีดวัคซีนมาอย่างต่อเนื่อง

ประชาชนกลุ่มเสี่ยง สามารถขอรับวัคซีนไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาลได้ตั้งแต่

“1 มิถุนายน - 31 สิงหาคม 2561”

1. หญิงมีครรภ์อายุครรภ์ 4 เดือนขึ้นไป
2. เด็กอายุ 6 เดือนถึง 2 ปี
3. ผู้มีโรคเรื้อรัง ได้แก่ ปอดอุดกั้นเรื้อรัง หัวใจ หืด ไตวาย หลอดเลือดสมอง ผู้ป่วยมะเร็ง ที่อยู่ระหว่างการได้รับยาเคมีบำบัดและเบาหวาน
4. ผู้สูงอายุที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไป
5. ผู้พิการทางสมองที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้
6. โรคธาลัสซีเมียและผู้ที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง (รวมผู้ติดเชื้อ HIV ที่มีอาการ)
7. ผู้ที่มีน้ำหนักตั้งแต่ 100 กิโลกรัม หรือดัชนีมวลกายตั้งแต่ 35 กิโลกรัมต่อตารางเมตร

กลุ่มเสี่ยง

วัคซีนไข้หวัดใหญ่ครอบคลุมเชื้อไวรัสสายพันธุ์ใดบ้าง?

H1N1 H3N2 B

ครอบคลุมเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่รวม 3 สายพันธุ์

1. ชนิดเอ เอช 1 เอ็น 1 (A H1N1)
2. ชนิดเอ เอช 3 เอ็น 2 (A H3N2)
3. ชนิดบี (B)

ขอรับการฉีดวัคซีนได้ที่ไหน?

ขอรับวัคซีนไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาลได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ที่โรงพยาบาลของรัฐ และสถานพยาบาลเอกชน ที่ร่วมโครงการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติทั่วประเทศ

สายด่วน กรมควบคุมโรค 1422   สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โทร. สายด่วน สปสช. 1330 (ตลอด 24 ชั่วโมง)